

בבית המשפט העליון

מ"ח 7/07

בפני: כבוד השופטת מ' נאור

המבקש: רס ברמן

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה למשפט חוזר

המבקש: בעצמו

בשם המשיבה: עו"ד אפרת ברזילי

נושא התיק:
בקשה למשפט חוזר,

חקיקה שאוזכרה:

[חוק בתי המשפט \[נוסח משולב\], חשמ"ד-1984: סע' 31](#)
[חוק העונשין, חשל"ז-1977: סע' 280\(1\), 284, 428](#)
[חוק הגנת הפרטיות, חשמ"א-1981: סע' 2\(7\), 2\(9\), 5, 16](#)
[חוק סדר הדין הפלילי \[נוסח משולב\], חשמ"ב-1982: סע' 60א](#)

מיני-רציו:

* בתי-משפט – משפט חוזר – עילות לקיומו

בקשה לעריכת משפט חוזר לאחר שהמבקש, שעבד כמפקח במשרדי מס הכנסה, הורשע בבימ"ש השלום בשני אישומים בעבירות של שימוש לרעה בכוח המשרה; מרמה והפרת אמונים; פגיעה בפרטיות; הפרת חובת סודיות וסחיטה באיומים. ערעור המבקש נדחה בבימ"ש המחוזי, ובר"ע בבימ"ש זה נדחתה. הבקשה מתבססת על שתיים מן העילות המופיעות בס' 31 [לחוק בתי המשפט](#): ראיות חדשות שיש בהן כדי לשפוך

אור חדש על הפרשה; עיוות דין שנגרם למבקש לאור טענתו כי נרקמה נגדו קנוניה ע"י המתלונן נגדו וע"י גורמים במס הכנסה.

בית המשפט העליון דחה את הבקשה ופסק כי:

אין להיענות לבקשת המבקש על סמך טענתו בדבר ראיות חדשות. "הראיות" החדשות שהביא המבקש אינן מסוג הראיות המבססות אמינות לכאורית לגרסת המבקש באופן המצדיק שקילה מחדש של המערכת העובדתית כפי שנקבעה בבימ"ש. משקלן הסגולי, אם יש להן כזה בכלל, הוא קטן מאוד ואין בו כדי להקים עילה למשפט חוזר.

אשר לטענה בדבר עיוות דין, הליך של משפט חוזר נועד למקרים חריגים וקיצוניים בהם קיים חשש של ממש כי האדם שהורשע הינו חף מפשע. ע"מ להוכיח שהתקיים עיוות דין המצדיק הליך חריג כזה, על המבקש לעמוד בנטל הוכחה כבד. לא די בטענות כלליות וסברות שמעלה המבקש, ועליו להצביע על תשתית איתנה להוכחת קיומה של אחת העילות, בטרם יעדיף בימ"ש שיקולי צדק על השיקול של סופיות הדיון. המבקש דבק בגרסתו לפיה לא דבק בו כל רכב וכל סיפור הרשעתו מקורו ברדיפה, אך הוא אינו מציג כל ממצא בעל משקל שיכול לגבות את טענותיו בדבר קנוניה נגדו; טענה זו אף אינה חדשה בפיו, וניתנה לו הזדמנות לטעון אותה בפני הערכאות שדנו בעניינו. בהיות המבקש לא מיוצג, נהג בימ"ש באורך רוח ראוי לציון והתיר לו מרווח טיעון רב ואף קיבל מסמכים וטענות מאת המבקש שהועברו אליו שלא בדרך המקובלת מבחינת דיני ראיות. המבקש אינו יכול לטעון שנגרם לו עיוות דין במובן זה שטענותיו לא נבחנו בלב פתוח ובנפש חפצה. טענותיו בדבר קנוניה נגדו נשמעו, נבחנו, ונדחו. בכך אין משום עיוות דין המצדיק משפט חוזר. הבקשה שזורה טענות בדבר דיות הראיות ונגד וממצאי מהימנות שקבע בימ"ש. אלו הן טענות ערעוריות שגם הן אינן מקימות עילה למשפט חוזר.

החלטה

בפני בקשה לעריכת משפט חוזר על-פי [סעיף 31 לחוק בתי המשפט](#) [נוסח משולב], התשמ"ד-1984. בקשה זו הונחה בפני לאחר שהמבקש הורשע בבית משפט השלום, ערעורו נדחה בבית המשפט המחוזי, ובקשתו למתן רשות ערעור בפני בית משפט זה נדחתה אף היא. מסקנתי היא שאין להיעתר לבקשה.

השתלשלות ההליכים

1. המבקש הואשם והורשע בבית משפט השלום בתל-אביב בשני אישומים בעבירות של שימוש לרעה בכוח המשרה לפי [סעיף 280\(1\) לחוק העונשין](#), התשל"ז-1977; מרמה והפרת אמונים לפי [סעיף 284 לחוק העונשין](#); פגיעה בפרטיות לפי [סעיף 2\(7\) וסעיף 2\(9\)](#)

יחד עם [סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות](#), התשמ"א-1981; הפרת חובת סודיות לפי [סעיף 16 לחוק הגנת הפרטיות](#); וסחיטה באיומים לפי [סעיף 428 לחוק העונשין](#). לפי עובדות האישום הראשון, עבד המבקש כמפקח במשרדי מס הכנסה בתל אביב ומתוקף תפקידו ניתנה לו גישה למאגרי המידע של רשויות המס. בין השנים 1995-1998 נהג המבקש לדלות נתונים אישיים ממאגרי המידע שלא לצרכי עבודתו. כך בירר המבקש פרטים בנוגע לאנשים שונים הקשורים לעברו ואף לגבי חברה ממנה שקל לרכוש מוצרים. לפי עובדות האישום השני, השתמש המבקש בנתונים רגישים אודות אדם בשם גיל דקלו (להלן המתלונן) אשר עימו היה בסכסוך משפטי הנוגע לנזקים שנגרמו, לטענת המבקש, על ידי המתלונן לדירה ששכר מהמבקש. המבקש חדר למאגרי מס הכנסה ודלה מידע רגיש אודות המתלונן ומשפחתו שכלל מידע כספי, מידע אודות נכסים המוחזקים בידי המשפחה וכן מידע אישי הנוגע למתלונן. המבקש שלח מכתבים למשפחתו של המתלונן בהם חשף מידע אישי אודות המתלונן ואף איים על המתלונן בהפצת המידע ברבים, וזאת כדי להניע את המתלונן לשלם לו את שהמבקש סבר שמגיע לו – סכום בסך 60,000 ש"ח המהווה פיצוי עבור הפרות שונות של חוזה השכירות. במסגרת דיוני ההוכחות בבית משפט השלום הוצגו ראיות שונות נגד המבקש, וביניהן רישומי "לוג" של הפעולות שביצע במאגרי המידע. כן העידו בעלי תפקידים שונים במס הכנסה וכן המתלונן ואחדים מבני משפחתו. המבקש היה מיוצג בראשית ההליך אולם לאחר מכן בחר לייצג את עצמו. לאורך כל ההליך טען המבקש כי בבסיס האישומים עומדת קנוניה שנוקמה נגדו על ידי המתלונן וגורמים במס הכנסה עקב תביעותיו הכספיות מהמתלונן. לאחר שמיעת ההוכחות קבע בית משפט השלום כי הוא מעדיף את גרסת התביעה והרשיע את המבקש בכל העבירות בהן הואשם. בית המשפט גזר על המבקש עונש של ארבעה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות והתחייבות כספית על סך 10,000 ש"ח להימנע מביצוע עבירות בהן הורשע במשך שנה.

המבקש ערער על פסק הדין לבית המשפט המחוזי. בערעור היה המבקש מיוצג על ידי עורך דין. בערעורו טען לעניין האישום הראשון שלא הוכח שפעולותיו, אשר נבעו לטענתו מסקרנות גרידא, הגיעו כדי שימוש פלילי או שמי מהאנשים לגביהם בירר המבקש אינפורמציה נפגעו מכך. לגבי האישום השני המשיך המערער לכפור בעובדות וטען כי עובדות האישום לא הוכחו בייחוד ביחס ליסודות העבירה של סחיטה באיומים. בית המשפט המחוזי דחה את כל טענותיו של המבקש. בית המשפט קבע כי איחזור מידע מתוך מאגרי מס הכנסה שלא לצורך עבודתו של המבקש, כפי שהוכח על ידי רישומי המחשב שהוצגו בבית המשפט, מהווה שימוש אסור במידע והפרת חובותיו של המבקש. כן קבע

בית המשפט המחוזי כי קביעותיו של בית משפט השלום לפיהן התמלאו יסודותיה של עבירת הסחיטה באיומים הן מוצדקות ואין מקום להתערב בהן.

המבקש ביקש לערער על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בפני בית משפט זה. בבקשתו זו שוב לא היה המבקש מיוצג. בבקשתו שב המבקש על טענותיו בדבר הקנוניה שנרקמה נגדו, ואף השיג על קביעות שונות של בית המשפט המחוזי הנוגעות למשקל הראיות ומהימנות העדים. המבקש אף ייחס לנציגי התביעה התנהלות לא תקינה. כן השיג המבקש על העונש שנקבע לו. בקשתו נדחתה מן הנימוק שהרשעת המבקש התבססה על ממצאי מהימנות ולאחר שממצאים אלה נבחנו בשנית על ידי ערכאת הערעור אין מקום לשוב וללבן (רע"פ 8662/06 ברמן נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 5.11.2006) (השופט א' א' לוי)).

הבקשה למשפט חוזר

2. בסמוך לאחר דחיית בקשת רשות הערעור הגיש המבקש, בעצמו וללא ייצוג, את הבקשה שלפני. הבקשה מבקשת להתבסס על שתיים מן העילות המופיעות [בסעיף 31 לחוק](#) [בתי המשפט](#). ראשית טוען המבקש כי הגיעו לידי ראיות חדשות שיש בהן כדי לשפוך אור חדש על הפרשה. שנית, הוא טוען כי נגרם לו עיוות דין כיוון שמקור ההליך נגדו בקנוניה ששותפים לה משפחת המתלונן, עובדים בכירים במס הכנסה ואף גורמים בפרקליטות. ביום 1.4.2007 התקבלה תגובתו של היועץ המשפטי לממשלה בעניין הבקשה לקיום משפט חוזר. אציג את טענותיו של המבקש לגבי כל אחת מן העילות, את עמדת היועץ המשפטי לממשלה, ואת הכרעתי.

הראיות הנוספות

3. המבקש גורס כי לאחר מתן הכרעת הדין הגיעו לידי שני מסמכים שיש בכוחם לשנות את התמונה העובדתית ולאשש את טענתו בדבר קנוניה נגדו. מסמך אחד מוצג על ידו כטיוטא בכתב ידה של נציגת מס הכנסה המסביר אירוע מסוים שהיה חלק מן הפרשה העובדתית שנדונה בבית משפט השלום. המדובר בכך שבעת שהסכסוך הכספי כבר היה נטוש בין המבקש לבין המתלונן דקלו, הוזמן המתלונן למשרדי מס הכנסה לצורך בירור. מן המסמך ניתן ללמוד, לשיטת המבקש, כי דקלו הוזמן למשרדי מס הכנסה ללא קשר למבקש, וכי זימונו היה במסגרת בדיקה מדגמית שנעשתה. מכך מבקש המבקש ללמוד

שטענתו של המתלונן כאילו זימון זה היה חלק מן ההתנכלות שסבל מהמבקש הינה טענה שקרית המערערת את אמינותו של המתלונן. המסמך השני הוא הודעה שהעבירה המשטרה לנציבות שירות המדינה לגבי החקירה שהתנהלה נגד המבקש. בהודעה זו מפורטות העבירות בהן נחשד המבקש, אך לא מצוינת עבירת הסחיטה באיומים. לטענת המבקש, ממסמך זה ניתן ללמוד כי המשטרה לא התייחסה כלל לתלונתו של המתלונן בדבר נסיונות הסחיטה של המבקש. לטענת המבקש, המסמך מוכיח שכלל לא היה מקום להעמידו לדין בגין העבירה של סחיטה באיומים, והרשעתו באישום זה לא היתה מוצדקת שכן הוא לא נחקר בנוגע לסחיטה במשטרה או בבית המשפט.

בנוסף לשני מסמכים אלה מפנה המבקש לפסק דין שניתן בבית משפט השלום בקריות לאחר הכרעת הדין בעניינו, ובו נמחק כתב אישום כיוון שלא התקיים שימוע לנאשם כנדרש [בסעיף 60א לחוק סדר הדין הפלילי](#). לטענת המבקש, בעת משפטו, בו כאמור לא היה מיוצג, לא היה מודע לחשיבות המהותית של השימוע לפני הגשת כתב אישום. המבקש סבור שמדובר בשימוע לו זכאי עובד מדינה, וטוען כי בית משפט השלום לא נתן דעתו על כך שלא נערך לו שימוע כזה.

עמדת היועץ המשפטי לממשלה היא שאין במסמכים שהוצגו על ידי המבקש כדי להקים עילה למתן משפט חוזר. לגבי הטיוטא של נציגת מס הכנסה בעניין זימון המתלונן גורס היועץ המשפטי כי מעיון בפרוטוקול הדיון נראה שמסמך זה נמצא בחזקת המבקש כבר בעת הדיון בבית משפט השלום, והוא נמנע מהצגתו בטענה שמדובר במסמך פנימי שלו. בנוסף טוען היועץ המשפטי כי שאלת זימונו של המתלונן למשרדי מס הכנסה אינה נמצאת בכל מקרה בלב המחלוקת העובדתית. במצב דברים זה אין מדובר, לשיטת היועץ המשפטי, בראיה חדשה המקימה עילה למשפט חוזר. לעניין הודעת המשטרה לנציבות שירות המדינה טוען היועץ המשפטי כי למסמך זה אין כל משקל, שכן מדובר בדיווח אינפורמטיבי שמטרתו לאפשר לנציבות שירות המדינה לשקול נקיטת צעדים משמעותיים כנגד החשוד ולא מסמך המורה על כוונת גופי החקירה להעמיד את החשוד לדין בגין עבירות מסוימות. לעניין זה, גורס היועץ המשפטי, המסמך הרלוונטי הוא כתב האישום ובו מופיעה עבירת הסחיטה באיומים. עוד מוסיף היועץ כי טענתו של המבקש כאילו לא נחקר על עבירת הסחיטה אינה נכונה, שכן הוא נחקר בדבר טענת הסחיטה במשטרה והמתלונן העיד בנושא זה בבית המשפט. לעניין פסק הדין שהביא המבקש טוען היועץ המשפטי כי אין לפסק דין זה כל רלוונטיות לעניינה של הבקשה.

ראיות חדשות – הכרעה

4. לא מצאתי שיש להיענות לבקשתו של המבקש על סמך טענתו בדבר ראיות חדשות. המסמך הנוגע לזימון המתלונן למשרדי מס הכנסה אינו מהווה ראיה משמעותית שיש בה כדי לשפוך אור חדש על המסכת העובדתית. אמנם, טענת היועץ המשפטי לממשלה לפיה מסמך זה היה בידי המבקש כבר בעת הדיון אינה בהכרח מביאה לדחייתה, שכן החוק בנוסחו היום אינו דורש שהראיות המוצגות בבקשה למשפט חוזר יהיו ראיות שלא היו בידי המבקש עוד בעת הדיון (ראו: [מ"ח 7724/05](#) מאיר נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 1.2.2006)). עם זאת, כאשר מדובר בראיות שהיו בחזקת המבקש ולא הוצגו, על המבקש מונח הנטל להסביר מדוע הן מוצגות רק בשלב כה מאוחר ([מ"ח 4132/06](#) פלוני נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 25.9.2006)). הסבר שכזה לא ניתן על ידי המבקש, אולם גם לו היה המבקש עומד בנטל ההסבר עדיין הייתי סבורה שהמסמך אותו הוא מציג כלל אינו מחדש דבר מבחינה מהותית. עדת התביעה גב' שוש שטרן העידה בבית המשפט כי זימון המתלונן היה במסגרת בדיקה מדגמית הקשורה לעניין אחר, וכי מדובר בצירוף מקרים מוחלט (עמ' 28 לפרוטוקול הישיבה מיום 24.10.2002) ועדותה זו זהה לתוכן המסמך. אכן, מעדותו של המתלונן עולה שהוא סבר שיתכן והזימון היה חלק מהתנכלותו של המבקש אליו (ראו עמוד 3 ועמוד 14 לפרוטוקול הישיבה מיום 17.2.2002) אולם טענה זו לא היתה חלק מכתב האישום נגד המבקש, וממילא מסמך הבא להפריכה אינו יכול לסייע למבקש בבקשתו לקיים משפט חוזר.

גם בהודעת המשטרה לנציבות שירות המדינה בדבר חקירת המבקש אין כדי להשפיע על התמונה העובדתית בתיק. להודעה זו אין כל נפקות ראייתית שכן היא אינה מצביעה על כוונת התביעה בכל הנוגע לאישומים בהם יואשם המבקש. בכתב האישום כנגד המבקש הופיע האישום של סחיטה באיומים, המתלונן נחקר בעניין זה ואף המבקש בעדותו התייחס לאישום - למבקש ניתנה הזדמנות בבית המשפט לטעון הן בנושא המכתבים והן בנושא האיומים בעל פה. גרסתו בעניין זה נדחתה על ידי בית המשפט שמצא את המתלונן אמין ואת גרסתו מהימנה. לפיכך אין ממש בטענות המבקש בעניין זה.

לעניין פסק הדין שהביא המבקש בבקשתו, ככל הנראה קיימת אי הבחנה אצל המבקש בין שימוע לפי [סעיף 60א לחוק סדר הדין הפלילי](#), הנערך לחשוד בעבירת פשע לפני הגשת כתב אישום, לבין הליך של שימוע הנערך לעובד מדינה במסגרת הליכים משמעותיים. שימוע מן הסוג השני אינו רלוונטי לענייננו כיוון שהוא אינו חלק מן ההליך

הפליילי לגביו התבקשה הבקשה, ואילו [סעיף 60א לחוק סדר הדין הפליילי](#) לא היה בתוקף בעת הגשת כתב האישום נגד המבקש (ראו חוק סדר הדין הפליילי [נוסח משולב] (תיקון מס' 28), התש"ס-2000). איני סבורה גם שהפרת חובת השימוע, אפילו היתה כזו, מצדיקה, בדיעבד, משפט חוזר. לפיכך אין לפסק דין זה כל רלוונטיות לענייניו של המבקש, מה גם שבין כה וכה אין לפסק דין זה תוקף מחייב.

המסקנה העולה מכל אלה היא ש"הראיות" החדשות שהביא המבקש אינן מסוג הראיות המבססות אמינות לכאורית לגרסת המבקש באופן המצדיק שקילה מחדש של המערכת העובדתית כפי שנקבעה בבית המשפט (ראו: [מ"ח 6/84 מאמא נ' מדינת ישראל](#), [פ"ד לח\(3\) 498, 501 \(1984\)](#); [מ"ח 6081/04](#) בריגת נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 27.10.2004)). משקלן הסגולי, אם יש להן כזה בכלל, הוא קטן מאוד ואין בו כדי להקים עילה למשפט חוזר (ראו: [מ"ח 4914/06](#) מעודה נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 11.2.2007)).

עיוות דין

5. טענותיו של המבקש לעניין עיוות דין מתמקדות בקנוניה שלטענתו נרקמה נגדו ביוזמת משפחת המתלונן, ובשיתוף פעולה מצד צמרת מס הכנסה ורשויות התביעה. המבקש אף מפרט את פרטי הקנוניה הנטענת ובמהלך דבריו לא נרתע מלהטיח האשמות חמורות באנשים שונים וביניהם עדים שהעידו במשפטו, נציגי התביעה ושופט הערכאה הראשונה. עוד טוען המבקש כי הרשעתו התבססה על חומר ראיות חסר, והוא שב על טענתו לפיה לא נחקר באשמת סחיטה באיומים. עמדת היועץ המשפטי לממשלה היא כי טענות הקנוניה של המבקש נבחנו באופן יסודי על ידי בית משפט השלום ונדחו באופן מפורש בהכרעת הדין. לעניין דיות הראיות גורס היועץ המשפטי כי טענות אלו, כמו גם טענות בדבר מהימנות עדים, נבחנו והוכרעו כבר הן על ידי בית משפט השלום והן על ידי בית המשפט המחוזי, ואין כל אינדיקציה לכך שנגרם למבקש עיוות דין.

עיוות דין – הכרעה

6. הליך של משפט חוזר נועד למקרים חריגים וקיצוניים בהם קיים חשש של ממש כי האדם שהורשע הינו חף מפשע ([מ"ח 8827/06](#) מלול נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 14.5.2007)). על מנת להוכיח שהתקיים עיוות דין המצדיק הליך חריג שכזה, על המבקש לעמוד בנטל הוכחה כבד: "לא די בטענות כלליות וסברות שמעלה המבקש, ועליו להצביע

על תשתית איתנה להוכחת קיומה של אחת העילות, בטרם יעדיף בית המשפט שיקולי צדק על השיקול של סופיות הדיון (מ"ח 11807/04 פלד נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 9.8.2005)). המבקש בענייננו דבק בגרסתו לפיה לא דבק בו כל רבב וכל סיפור הרשעתו מקורו ברדיפה אולם הוא אינו מציג כל ממצא בעל משקל שיכול לגבות את טענותיו בדבר קנוניה נגדו. זאת ועוד: טענה זו אינה חדשה בפיו, וניתנה לו הזדמנות לטעון אותה בפני הערכאות שדנו בענייננו. עיינתי בפרוטוקול הדיון בבית משפט השלום ונוכחתי לראות כי בהיות המבקש לא מיוצג בפניו, נהג בית המשפט באורך רוח ראוי לציון והתיר לו מרווח טיעון רב ואף קיבל מסמכים וטענות מאת המבקש שהועברו אליו שלא בדרך המקובלת מבחינת דיני ראיות. המבקש אינו יכול לטעון שנגרם לו עיוות דין במובן זה שטענותיו לא נבחנו בלב פתוח ובנפש חפצה. טענותיו בדבר קנוניה נגדו נשמעו, נבחנו, ונדחו. בכך אין, על אף מורת רוחו של המבקש מתוצאת ההליך, משום עיוות דין המצדיק משפט חוזר. הבקשה כולה שזורה טענות בדבר דיות הראיות ונגד וממצאי מהימנות שקבע בית המשפט. אלו הן טענות ערעוריות שגם הן אינן מקימות עילה למשפט חוזר (ראו: מ"ח 211/06 סייג נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 4.7.2006); מ"ח 8863/06 ציפר נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 28.3.2007)).

לפיכך מסקנתי היא שהבקשה אינה מגלה כל עילה לקיום משפט חוזר ודינה להידחות.

ניתנה היום, ח' אלול, תשס"ז (22.8.2007).

מרים נאור 54678313-7/07

ש ו פ ט ת

העותק כפוף לשינויי עריכה וניסוח. 07000070_C01.doc עע
מרכז מידע, טל' 02-6593666; אתר אינטרנט, www.court.gov.il

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה